

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
_____доц. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
з основ олімпійського та професійного спорту
для вступу на ОС магістра
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Голова фахової атестаційної комісії

доц. Дмитренко С.М.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В навчальному плані вищих фізкультурних навчальних закладів з'явилась принципово нова дисципліна – «Олімпійський і професійний спорт», необхідність введення якої обумовлено всією історією розвитку олімпійського та професійного спорту і формування системи знань в галузі підготовки спортсмена.

Перспективи подальшого розвитку олімпійського та професійного спорту в значній мірі залежать від підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних правильно вирішувати складні завдання в нових політичних і соціально-економічних умовах.

Після проголошення Україною незалежності суттєві зміни відбулися в системі фізкультурної освіти. Наявність в системі освіти самостійного напрямку «Олімпійський та професійний спорт» створює добрі передумови для підготовки спеціалістів в галузі міжнародного спортивного руху і олімпійського спорту, в яких сьогодні відбувається гостра необхідність, коли інтенсивно розгортається діяльність Національного олімпійського комітету України, національних федерацій з олімпійських видів спорту, реорганізується діяльність спортивних шкіл, центрів олімпійської підготовки.

Важливим напрямком підвищення ефективності підготовки висококваліфікованих спеціалістів фізичного виховання і особливо спорту високих досягнень є посилення ролі в навчальному процесі теоретичної, методологічної і світоглядної підготовки. Тому фундаментальні знання і навички, здобуті вступниками, можуть розглядатися як основа глибокої професійної компетентності у вирішенні складних завдань.

Додаткове вступне випробування є специфічною формою контролю за навчально-пізнавальною діяльністю вступників, оскільки дає майбутнім спеціалістам чітке уявлення про результати їхньої праці, сприяє формуванню адекватної самооцінки, націлює на повсякденне самовдосконалення.

Метою додаткового вступного випробування з основ олімпійського та професійного спорту є перевірка готовності вступника до роботи у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання додаткового вступного випробування з основ олімпійського та професійного спорту включають перевірку міцності знань вступниками основних теоретичних і методичних положень, які відображають закономірності розвитку олімпійського спорту, а також перевірку умінь використовувати здобуті знання для вирішення різноманітних завдань.

Програма додаткового вступного випробування з основ олімпійського та професійного спорту призначена для цілеспрямованої підготовки вступників з врахуванням вимог вступних іспитів.

Зміст програми додаткового вступного випробування відповідає вимогам, які ставляться до знань і умінь магістрів:

- знати історію розвитку міжнародного руху та олімпійського спорту;
- вміти застосовувати знання при пропаганді ідеалів олімпізму;
- знати систему підготовки спортсменів до Олімпійських ігор;
- розуміти соціальну значущість спорту та олімпізму;
- знати історію виникнення і розвитку професійного спорту;
- розуміти вплив професійного спорту на особистість і суспільство;
- вплив соціально-економічного стану суспільства на розвиток професійного спорту;
- обґрунтування ефективних методів відбору і підготовки спортсменів;
- аналіз стану і перспектив розвитку професійного спорту у світі і в Україні;
- знати термінологію олімпійського і професійного спорту.

На додатковому вступному випробуванні слід перевіряти не тільки рівень конкретних знань і умінь вступників, але і зрілість його загального світогляду.

Всі екзаменаційні білети будуються за таким планом: одне питання з олімпійського спорту, друге – з професійного спорту, третє - дати визначення вказаного терміну поняття.

ПРОГРАМА З ОСНОВ ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Олімпійські ігри стародавньої Греції.

Спорт і олімпійські ігри стародавньої Греції.

Витоки спорту стародавньої Греції. Принцип змагальності в способі життя греків. Міфи і легенди про спорт стародавньої Греції. Фізичне виховання в системі освіти і виховання стародавньої Греції. Олімпія – місто проведення олімпійських ігор стародавньої Греції. Організація і програми олімпійських ігор. Участь в змаганнях, визначення і вшанування переможців. Підготовка атлетів до олімпійських ігор.

Відродження олімпійських ігор.

П'єр де Кубертен і відродження олімпійських ігор. Конгрес 1894 р. і його роль в олімпійському русі. Створення МОК.

Ігри олімпіад.

Загальна характеристика першого періоду ігор олімпіад (1896-1912 р.р.).

Загальна характеристика другого періоду ігор олімпіад (1920-1948 р.р.).

Загальна характеристика третього періоду ігор олімпіад (1952-1988 р.р.).

Початок четвертого періоду олімпійського руху сучасності. Зимові олімпійські ігри.

Міжнародна олімпійська система.

Основоположні принципи, структура і функціонування олімпійського спорту. МОК і його роль в розвитку олімпійського спорту. Аматорство в олімпійському спорті. Комерціалізація і професіоналізація олімпійського спорту. Олімпійський спорт і політика. Олімпійський рух в Україні.

Професійний спорт

Аматорство і професіоналізм у спорті. Історія розвитку професійних видів спорту: баскетбол, бейсбол, хокей, бокс.

Міжнародні спортивні організації і професійний спорт.

Основні фактори розвитку професійного спорту у США.

Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту.

Відбір спортсменів в професійному спорті (в командних видах спорту, індивідуальних видах спорту).

Підготовка спортсменів в професійному спорті.

Система змагань у професійному спорті. Критерії економічної ефективності системи знань. Система змагань у командних видах спорту. Система змагань в індивідуальних видах спорту.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Зміст додаткового вступного випробування складається з трьох розділів.

Перший розділ передбачає розгорнуту усну відповідь вступників на одне з питань олімпійського спорту. На виконання цього завдання виділяється 10 хв. Максимальна сума балів – 35.

Питання з розділу «Олімпійський спорт».

1. Сутність спорту, його роль, форми та умови функціонування в суспільстві.
2. Теорії виникнення спорту в суспільстві.
3. Олімпійський спорт в системі суспільних цінностей.
4. Джерела спорту Стародавньої Греції.
5. Фізичне виховання в системі освіти і виховання Стародавньої Греції.
6. Організація і програма Олімпійських ігор Стародавньої Греції.
7. Спортивні споруди у Стародавній Греції.
8. Кризові явища у спорті Стародавньої Греції.
9. Діяльність барона П'єра де Кубертена по відродженню Олімпійських Ігор.
10. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі.
11. Утворення Міжнародного олімпійського комітету.
12. Провідні принципи олімпійського спорту.
13. Олімпійська хартія – основний правовий документ олімпійського спорту.

14. Міжнародний олімпійський комітет і основи його діяльності.
15. Міжнародні спортивні федерації (МСФ) і основи їх діяльності.
16. Президенти МОК і їх роль у розвитку олімпійського спорту.
17. Місце проведення Олімпійських ігор.
18. Боротьба з апартеїдом в спорті.
19. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті.
20. Комерціалізація олімпійського спорту.
21. Фінансування олімпійського спорту в розвинутих країнах Європи.
22. Фінансування олімпійського спорту в Україні.
23. Національний олімпійський комітет України.
24. Олімпійці Вінниччини.
25. Досягнення спортсменів України в Іграх Олімпіад 1992-2016р.р.

Другий розділ містить 25 питань з розділу «Професійний спорт». На виконання цього завдання вступнику виділяється 10 хв. Максимальна кількість балів – 35.

Питання з розділу «Професійний спорт».

1. Уявлення про спортсменів-аматорів і професіоналів.
2. Професіоналізація олімпійського спорту.
3. Особливості олімпійського спорту.
4. Історія розвитку професійного баскетболу.
5. Історія розвитку професійного футболу.
6. Історія розвитку професійного хокею.
7. Професійний спорт в сучасному суспільстві.
8. Держава і професійний спорт.
9. Основні фактори розвитку професійного спорту в США.
10. Мета, завдання і функції професійного спорту.
11. Особливості розвитку професійного спорту в Європі.
12. Розвиток професійного спорту в Україні.
13. Спортсмени України в зарубіжному професійному спорті.

14. Проблеми адаптації спортсменів України в професійному спорті.
15. Система відбору (драфт) спортсменів в командних видах професійного спорту (НБА, НХЛ).
16. Відбір спортсменів в індивідуальних видах професійного спорту.
17. Підготовка спортсменів в ігрових видах професійного спорту (НБА, НХЛ).
18. Особливості підготовки спортсменів в боксі, велоспорті.
19. Критерії економічної ефективності системи змагань.
20. Система змагань у професійному баскетболі.
21. Система змагань у професійному хокеї.
22. Система змагань у професійному футболі.
23. Система змагань у професійному боксі.
24. Система змагань у велоспорті.
25. Основні терміни олімпійського і професійного спорту.

Третій розділ містить термін чи поняття з основ олімпійського та професійного спорту, які вступники повинні засвоїти протягом навчального курсу. Вступник повинен дати визначення відповідного терміну чи поняття та коротко його охарактеризувати. На виконання цього завдання виділяється 5 хв. Максимальна кількість балів – 30.

Терміни олімпійського та професійного спорту.

1. Олімпізм.
2. Олімпійський рух.
3. Олімпійські ігри.
4. Олімпійська символіка.
5. Олімпійський прапор.
6. Олімпійський гімн.
7. Олімпійські нагороди.
8. Олімпійська хартія.
9. МОК.

10. НОК.
11. Міжнародні спортивні об'єднання.
12. Олімпійське місто.
13. Олімпійський церемоніал.
14. Олімпійська клятва.
15. Олімпійський вогонь.
16. Програма Олімпійських ігор.
17. Олімпійські види спорту.
18. Система олімпійських змагань.
19. Професійний спорт.
20. Професійна спортивна ліга.
21. Спортсмен-професіонал.
22. НБА.
23. НХЛ.
24. НФЛ.
25. ФІФА.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Оцінювання успішного засвоєння вступником матеріалу дисципліни здійснюється за двобальною шкалою: допущений, не допущений.

Оцінка **«допущений»** виставляється вступнику, який вільно, з розумінням володіє навчальним матеріалом, дає правильну, повну відповідь при визначенні терміну чи поняття та коротко його охарактеризує, може допустити 1-2 помилки.

Оцінку **«не допущений»** отримує вступник, якщо при відтворенні навчального матеріалу дає неправильну відповідь, або відповідь вступника елементарна чи фрагментарна.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту. / М.М. Булатова. - К.: Олімпійська література, 2009. – 399 с.
2. Вавилов Ю.Н. Особенности подготовки профессиональных спортсменов / Ю.Н. Вавилов, А.П. Лаптев // Теория и практика физической культуры. – 1990. - № 6. – С. 34-36.
3. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. / Л. Кун. - М. Радуга, 1982. – 399 с.
4. Олимпийский спорт: в 2т./ В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.1. - 736 с., Т.2. – 696 с.
5. Платонов В.Н. Олимпийский спорт. – / В.Н. Платонов, С. И. Гуськов. - К., Олимпийская литература, 1994, 1 книга. – 493 с.
6. Платонов В.Н. Олимпийский спорт. – / В.Н. Платонов, С. И. Гуськов. - К., Олимпийская литература, 1997, 2 книга. – 383 с.
7. Профессиональный спорт / [под ред. Гуськова С.И., Платонова В.Н.] – К., Олимпийская литература. – 2000. – 391 с.
8. Ривкин Л.И. В долине Алфея. Олимпийские игры в искусстве Древней Греции. / Л.И. Ривкин. – М.: 1969.
9. Романенко В.В. Олімпійський і професійний спорт. Навчально-методичний посібник / В.В. Романенко. – Вінниця, ВДПУ, 2013. – 202 с.
10. Романов А.О. Международное спортивное движение. / А.О. Романов. – М.: Физкультура и спорт, 1973. – 255 с.
11. Спунер Р. Что такое бейсбол? / Р. Спунер // Теория и практика физической культуры. – 1990. - № 8. – С. 53-57.
12. Хавин Б.Н. Все об Олимпийских играх: Справочник. / Б.Н. Хавин. – М.: Физкультура и спорт, 1979. – 607 с.

Укладач

доц. Романенко В.В.

Голова фахової атестаційної комісії

доц. Дмитренко С.М.